

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219201474
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8219201474.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: E. J., F.. XX.X.XXXX, H.Á. XXX, XXX XX T., o zaplatenie 293,46 Eur s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

Žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietá.

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 293,46 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 293,46 Eur od 22.5.2018 do zaplatenia, náhrady trov konania a náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že Slovenská sporiteľňa, a.s. - právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným zmluvu č. XXXXXXXXXXXX z 19.11.2014 (ďalej len „zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky. Zastal názor, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, resp. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy. Tvrdil, že pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 374,22 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 293,46 Eur, z riadneho úroku vo výške 0,00 Eur, úroku z omeškania vo výške 23,26 Eur a poplatkov vo výške 57,50 Eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaná suma vo výške 293,46 Eur, pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 293,46 Eur. Zvyšnú časť dlžnej sumy vo výške 80,76 Eur, ktorá pozostáva z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 23,26 Eur a z neuhradených poplatkov vo výške 57,50 Eur, si žalobca v tomto konaní neuplatnil.

3. Na výzvu súdu z 17.9.2019 právny zástupca žalobcu podaním z 8.10.2019 doplnil, že istina vo výške 293,46 Eur je vypočítaná z rozdielu medzi debetnými operáciami [výber kartou + platba kartou + odchádzajúce platby z účtu vo výške 473,84 Eur, ktoré v platobnej histórii predstavuje súčet položiek „Financial Issuer message US-on-SV2SV non-dispute Population.“ a „Financial Issuer message Us-on-VISA non-dispute Population.“, ďalej poplatkami vo výške 171,70 Eur, ktoré predstavujú súčet položiek

„Fee transaction“ a úrokmi z omeškania vo výške 0,02 Eur (Credit module fee transaction] a kreditnými operáciami vo výške 294,60 Eur s poznámkou, že žalovaný žiadne kreditné operácie nevykonával. Vzhľadom k tomu, že žalovaný čerpal z poskytnutého rámca sumu v celkovej výške 473,84 Eur, pričom z úhrad žalovaného bola na istinu započítaná suma vo výške 180,38 Eur, žalovaný sa dostal do omeškania s istinou vo výške 293,46 Eur. Nakoľko bol žalovaný v omeškaní s predpísanými splátkami riadne a včas, pôvodný veriteľ znížil celkový úverový rámec na nulu a vypovedal Zmluvu o kreditnej karte. Ďalej doplnil, že aktívnu legitímáciu v konaní preukázal oznámením postupcu o postúpení pohľadávky. S poukazom na obsah § 92 ods. 8 zákona o bankách tvrdil, že toto ustanovenie nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Z označeného zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení daného zákona a vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienujú počtom dní omeškania, prípadne zaslaním písomnej výzvy. Poukazyval tiež na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/11/2015 z 25.8.2016, sp. zn. 9Co/145/2015 z 5.10.2016, sp. zn. 11Co/206/2015 z 5.10.2016, č. k. 10Co/57/2017-230 z 8.2.2018, sp. zn. 19Co/2/2016 z 2.5.2017 iné.

4. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola doručená do vlastných rúk 30.8.2019 ani k vyjadreniu žalobcu z 8.10.2019 doručenému žalovanému 14.10.2019) písomne do dňa vydania tohto rozsudku nevyjadril.

5. S poukazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadovať ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- Eur konajúci súd spor prerokoval bez nariadenia pojednávania, keďže žalovaná pohľadávka uvedenú sumu nepresahovala a zabezpečené listinné dôkazy súd vzhliadol za postačujúce pre svoje rozhodnutie.

6. Súd preskúmal žalobu, jej doplnenia ako aj všetky pripojené listinné dôkazy, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

7. Slovenská sporiteľňa a.s. (ďalej aj „banka“) so žalovaným uzavrela 19.11.2014 zmluvu, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského revolvingového úveru na kreditnú kartu s celkovým úverovým rámcom 300,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v minimálnych splátkach po 15,- Eur mesačne vrátane úroku vyjadreného v Eurách v tabuľkovej časti zmluvy odstupňovane podľa výšky čerpania celkového úverového rámca k začiatku účtovného obdobia zníženého o sumy všetkých splátok klienta uhradených ku dňu splatnosti označovaného v zmluve ako „Poplatok za Komfort“ a nadväzne na to úroku vyjadreného v rozmedzí ročnej percentuálnej sadzby. V zmluve bola ďalej uvedená ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“): 39,74 %, celková čiastka ktorú mal žalovaný pri použití predpokladov uvedenej RPMN zaplatiť: 357,59 Eur, priemerná hodnota RPMN: 24,36 % ročne, úroková sadzba pre úrok z omeškania 5 % ročne. V návrhu na uzavretie zmluvy ďalej žalovaný deklaroval rodinný stav, vzdelanie, dobu zamestnania, svoje bytové pomery ako aj výšku príjmu.

8. V zmysle čl. II bodu 3 zmluvy klient výslovne vyhlasuje, že v prípade, ak s ním Banka na základe tohto návrhu uzavrie Zmluvu o Kreditnej karte súhlasí, aby sa všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v tejto zmluve riadili príslušnými ustanoveniami Obchodných podmienok pre Kreditné karty vydaných Bankou s účinnosťou od 5.6.2006, Obchodných podmienok pre poskytovanie a používanie Elektronických služieb a Platobných kariet vydaných Bankou s účinnosťou od 10.9.2002, Všeobecných obchodných podmienok vydaných Bankou s účinnosťou od 1.8.2002, Sadzobníka, Zverejnenia k úrokovým sadzbám a podmienok určených Zverejnením, za ktorých sa Bankový produkt v zmysle tejto zmluvy poskytuje, ktoré budú súčasťou tejto zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

9. Podľa čl. II bodu 7 klient je oprávnený čerpať Úver poskytnutý na základe Zmluvy o Kreditnej karte realizovaní hotovostných a bezhotovostných Transakcií prostredníctvom Kreditnej karty. V prípade, ak Klient splatí celú Pohľadávku, je oprávnený požadovať opätovné poskytnutie Úveru. V prípade ak Klient splatí časť Pohľadávky, je oprávnený požadovať poskytnutie Úveru, a to v rozsahu rozdielu výšky Celkového úverového rámca a nesplateného zostatku Pohľadávky.

10. Z čl. II bodu 8 vyplýva dohoda, že klient je povinný banke v prípade, ak existuje pohľadávka zaplatiť každý mesiac v zmluve uvedenú minimálnu splátku, vždy najneskôr do dňa splatnosti, ktorým je 20. deň v mesiaci. Klient je oprávnený splatiť pohľadávku kedykoľvek. Peňažné prostriedky prevedené alebo vložené na účet na splácanie sa použijú na splatenie pohľadávky

11. Podľa čl. II bodu 15. zmluva o Kreditnej karte, ktorá vznikne na základe tohto návrhu sa uzatvára na dobu neurčitú. Konečná splatnosť Pohľadávky je viazaná na zánik Zmluvy o Kreditnej karte.

12. Podľa časti C, bodu 10.3 predložených Všeobecných obchodných podmienok, pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručenú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, Banka zasiela, podľa vlastného alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, Banka zasiela, podľa vlastného uváženia, písomnosti v poštovom styku vo forme obvyčajnej listovej zásielky.

13. Podľa časti C, bodu 17.1. predložených Všeobecných obchodných podmienok, banka môže Zmluvu kedykoľvek písomne vypovedať bez uvedenia dôvodu. Výpoveď je účinná dňom jej doručenia Klientovi, pokiaľ v týchto VOP nie je uvedené inak.

14. Podľa časti C bod 18.14 Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s., klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky.

15. Zo žalobcom doloženej výzvy zo 14.11.2016 vyplýva, že Slovenská sporiteľňa a.s. mala žalovanému oznámiť omeškanie so splácaním pohľadávky banky k 31.10.2016 v sume 351,37 Eur a vyzvať žalovaného na jej úhradu do 15 do doručenia tejto výzvy. Doručovanie označenej výzvy žalovanému žalobca v konaní napriek výzve súdu nepreukazoval. Preukazované len bolo doručovanie pokusu o zmier z 29.4.2019 právnym zástupcom žalobcu dňa 30.4.2019.

16. Zo žalobcom predloženého listu označeného ako zníženie celkového úverového rámca na nulu a výpoveď Zmluvy o Kreditnej karte zo 17.10.2016 bolo zistené, že ním mala Slovenská sporiteľňa a.s., oznamovať žalovanému dlhodobé omeškanie so splácaním jeho pohľadávky z úverového vzťahu, z dôvodu ktorého banka znížila celkový úverový rámec na nulu s účinnosťou od 21.10.2016 a zároveň zmluvu vypovedala. Celková výška pohľadávky bola vyčíslená na sumu 345,46 Eur. Ani doručovanie tohto oznámenia a výpovede zmluvy žalovanému nebolo žalobcom žiadnym dôkazom preukazované.

17. Ďalej bolo zistené, že Slovenská sporiteľňa a.s. ako banka so žalobcom ako nebankovou spoločnosťou podpísala 21.5.2018 zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorou došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému na žalobcu (čl. V zmluvy v spojení s jej prílohou č. 1 špecifikujúcou postúpenú pohľadávku na čl. 14 spisu). Žalobcom bolo preukázané vyhotovenie oznámenia o postúpení pohľadávky podľa § 526 Občianskeho zákonníka z úveru č. XXXXXXXXXXXX Slovenskou sporiteľňou a.s. pre žalovaného, nebolo však z jeho strany preukazované doručovanie tohto oznámenia žalovanému.

18. Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou (§ 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“).

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy

(ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

23. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

26. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

28. Podľa § 525 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

29. Podľa § 526 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

30. Zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), avšak právny vzťah medzi stranami založený predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere bolo treba posudzovať i podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných zákonoch o ochrane spotrebiteľa - zákon č. 250/2007 Z.z. a zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

31. Žalobca nepopiera postavenie žalovaného v ich zmluvnom vzťahu so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako spotrebiteľa, ani spotrebiteľský charakter úveru. Nemôžu preto byť pochybnosti o použití ustanovení Občianskeho zákonníka na posúdenie celej zmluvy, včítane podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý i prechodu práv a povinností zo zmluvného vzťahu z pôvodného veriteľa na žalobcu. Základným znakom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, t. j. neprijateľné podmienky. Už citované ustanovenie § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka síce veriteľovi, ktorým v tomto prípade bola Slovenská sporiteľňa, a.s., umožňuje svoju pohľadávku postúpiť na iného aj bez súhlasu dlžníka, v tomto prípade žalovaného, ale za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 525 Občianskeho zákonníka, teda nesmie odporovať dohode medzi stranami vzťahu ani zákonu.

32. Súd nezistil, že by postúpeniu pohľadávky Slovenskou sporiteľňou, a.s. na žalobcu bránila dohoda, ktorá by bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným.

33. Úver žalovanému bol poskytnutý bankou, ktorá úvery poskytuje na základe bankovej licencie. Bolo preto povinnosťou súdu zisťovať, či obmedzenia pre postúpenie pohľadávky bankou na iný subjekt, navyiac v tomto prípade na subjekt nebankový nepozná zákon o bankách (zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Vzhľadom na postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, bola daná povinnosť súdu vykonať ex offo súdnu kontrolu zmluvy o úvere, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a to napriek nečinnosti žalovaného, lebo pri spotrebiteľských zmluvných vzťahoch má súd dbať o to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor a vyvažovať tak práva a povinnosti oboch strán (porovnaj uznesenie NS SR vo veci sp. zn. 6Cdo 1/2012). Rovnako tak bol súd povinný zisťovať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorej úhrada je predmetom sporu, pričom v tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.1.2009 sp. zn. 1Cdo 76/2007.

34. Vo vzťahu k predloženej argumentácii žalobcu súd uvádza, že súdna prax sa však už odklonila od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 210/2001, na ktoré rozhodnutie poukazoval žalobca, a podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo 49/2008 zo dňa 14.5.2008 ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 76/2007 zo dňa 28.1.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo. Z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodit', že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca, a nemožno vyvodit' ani to, že dlžník by mohol namietat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky len vtedy, ak by postupca postúpenie pohľadávky dlžníkovi neoznámil, ale postupník by postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal; na takéto rozlišovanie v postavení dlžníka nemožno nájsť oporu v ustanovení § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 3.7.2012.

35. Podľa § 89 ods. 1 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, banka a pobočka zahraničnej banky pri vykonávaní bankových činností na území Slovenskej republiky uzatvárajú a vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Klient má právo na uzavretie zmluvy o obchode v slovenskom jazyku, ako aj na poskytovanie informácií od banky a pobočky zahraničnej banky, na predkladanie podaní banke a pobočke zahraničnej banky a na uskutočňovanie inej komunikácie s bankou a pobočkou zahraničnej banky v slovenskom jazyku; týmto nie je dotknutá možnosť súbežného používania iných jazykov, ak to ustanovuje osobitný zákon alebo ak sa na tom banka alebo pobočka zahraničnej banky so svojim klientom písomne dohodnú, pričom klient má právo vybrať si rozhodujúci jazyk pre znenie zmluvy, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchýliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka

a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1.

36. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

37. Preskúmaním relevantných okolností prípadu podľa stavu do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania dospel súd k záveru, že žalobca síce preukázal existenciu oznámenia zo 17.10.2016 o znížení celkového úverového rámca na nulu spojeného s výpoveďou zmluvy o kreditnej karte, ktorou žalovaného vyzývala na zaplatenie omeškanej splátky 15,- Eur, a v prípade jej neuhradenia na zaplatenie sumy 345,46 Eur s príslušenstvom, ako aj výzvy Slovenskej sporiteľne, a.s. zo 14.11.2016, ktorou žalovaného vyzývala na zaplatenie omeškanej pohľadávky vo výške 351,37 Eur s príslušenstvom s upozornením na jeho omeškanie, avšak bez upozornenia na možnosť postúpenia pohľadávky a hlavne, vôbec netvrdila a ani nepreukazovala ich odoslanie a dátum ich účinného doručenia žalovanému. Tým nebola dodržaná lehota 90 kalendárnych dní, ktorá je určená pre klienta na plnenie svojho dlhu, aby sa tak vyhol prípadnému postúpeniu takejto pohľadávky na iný nebankový subjekt.

38. Žalobca tak nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky na postupníka t.j. žalobcu, ktorý nie je bankou a preto je právny úkon žalobcu a Slovenskej sporiteľne a.s. (t.j. zmluvu o postúpení pohľadávok) potrebné s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka vyhodnotiť za neplatný pre obchádzanie zákona (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/722/2015 z 10.8.2016, ako aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/50/2017 zo 17.8.2017, sp. zn. 7Co/7/2017 z 24.8.2017, sp. zn. 2Co/220/2016 z 30.8.2017, či sp. zn. 20Co/124/2016 z 28.9.2017). Pritom je potrebné považovať za irelevantné, s akou sumou bol žalovaný v omeškaní, ak nebolo preukázané doručenie uvádzaných výziev a tiež uplynutie zákonom stanovenej lehoty na jej zaplatenie za účelom možnosti splnenia dlhu pred jeho postúpením. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je totiž faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta, po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 90 dní. V prípade, ak tento faktický úkon nebol preukázateľne vykonaný a doručený žalovanému, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimitáciu.

39. Súd nespochybuje právo Slovenskej sporiteľne, a.s. ako poskytovateľa úveru zmluvne so žiadateľom o úver (dlžníkom) upraviť práva a povinnosti pri poskytovaní úveru odchyľne od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje, alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Toto právo nakoniec vyplýva aj z už citovaného súdom ustanovenia § 89 ods. 1 zákona o bankách. Súd sa však nestotožňuje s názorom žalobcu, že právo Slovenskej sporiteľne, a.s. ako postupcu na postúpenie pohľadávky voči žalovanému je platne založené na tomto zákonom ustanovení a časti C bode 18.14. Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. (obdobne Krajský súd v Prešove sp. zn. 11Co 11/2015-177 z 25.8.2016, sp. zn. 19Co/2/2016 z 2.5.2017 a sp. zn. 10Co/57/2017 z 8.2.2018). Časť C bod 18.17 totiž tvorí obsahovú súčasť Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s., ktoré boli dopredu pripravené Slovenskou sporiteľňou, a.s. pre široký okruh jej klientov bez možnosti žalovaného

akýmkoľvek spôsobom sa podieľať na ich tvorbe a ovplyvniť ich obsah. Všeobecné obchodné podmienky včítane textu označeného bodu preto nie je možné považovať za individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku. Už z tohto dôvodu tento text nemožno považovať za dohodu v zmysle ustanovenia § 89 ods. 1 zákona o bankách, oprávňujúcu Slovenskú sporiteľňu, a.s. postúpiť pohľadávku voči žalovaným na žalobcu. Všeobecné obchodné podmienky tvoria obsahovú súčasť samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným 19.11.2014, v dôsledku čoho ich bod 18.14 treba považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku a to podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka, pretože táto podmienka vyvoláva značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, lebo jednak touto zmluvnou podmienkou banka obchádzala ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách a hlavne, žalovaný ako spotrebiteľ už vopred pri samotnom uzavretí zmluvného vzťahu s bankou dával súhlas s postúpením akýchkoľvek pohľadávok bankou voči nemu ako dlžníkovi na tretiu osobu (teda aj na zahraničný subjekt, voči ktorému domôcť sa práva zo strany spotrebiteľa by bolo značne sťažené), zatiaľ čo žalovaný takýto súhlas banky na postúpenie pohľadávky voči banke, resp. prevod záväzku voči banke na tretiu osobu nedostal a svoju prípadnú pohľadávku voči banke bol oprávnený postúpiť len s predchádzajúcim písomným súhlasom banky (viď posledná veta časti 3 bodu 18.14 všeobecných obchodných podmienok).

40. Nemôžu byť potom pochybnosti o tom, že táto zmluvná podmienka je nielen neprijateľná podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale tiež absolútne neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Absolútne neplatná zmluvná podmienka nemôže zakladať akékoľvek právo alebo povinnosť, v dôsledku čoho Slovenskú sporiteľňu, a.s. neoprávňovala túto pohľadávku žalobcovi bez dohody so žalovaným postúpiť. Nakoniec súd dodáva, že k rovnakým záverom došli aj Okresný súd Žilina vo svojom rozsudku zo dňa 1.3.2016 č.k. 6C 285/2013-172, ktorý zmluvnú podmienku rovnakého znenia vo Všeobecných obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne, a.s. určil pre jej neprijateľnosť za neplatnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ktorý na odvolanie ako vecne správny potvrdil Krajský súd v Žiline svojím rozsudkom zo dňa 26.10.2016 č.k. 7Co 270/2016-210.

41. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

42. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu voči žalovanému na žalobcu len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve, ktorá by bola doručená nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke a to aj bez jeho súhlasu. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovaného prihliadať (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/445/2015 z 19.4.2016).

43. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Súd podporne poukazuje i na výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp. zn. 7Co/715/2015 z 24.2.2016, ktorý uvádza, že uvedené zákonné ustanovenie v prvej vete hovorí o tom, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok. Inými slovami povedané, banka musí

najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní, uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 dní klient svoj omeškaný peňažný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako 1 rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Uvedené vyplýva aj z formulácie „napriek písomnej výzve...“, čo znamená, že najskôr musí byť vyhotovená a odoslaná písomná výzva a potom môže nastať situácia, že klient bude dlhšie ako 90 dní v omeškaní alebo nebude, teda táto okolnosť je až následná a od nej sa odvíja možnosť postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt.

44. Vzhľadom na uvedené súd žalobu žalobcu v celosti zamietol ako nedôvodnú. Ďalšími okolnosťami pre posúdenie daného spotrebiteľského vzťahu sa preto nebolo potrebné bližšie zaoberať.

45. O uplatnenom nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 C.s.p., v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, pričom ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Výrok o trovách konania tak vychádza zo záveru, že žalovaný síce bol plne procesne úspešný, avšak zo spisu mu žiadne trovy konania nevyplyvajú. Preto súd prihliadajúc na zásadu procesnej ekonómie vyslovil, že mu voči žalobcovi žiaden nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.